Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (prvá komora)

z 28. mája 2020*

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Životné prostredie – Aarhuský dohovor – Smernica 2011/92/EÚ – Posudzovanie vplyvov určitých projektov na životné prostredie – Účasť verejnosti na rozhodovaní – Nezrovnalosti v konaní o povolení projektu – Prístup k spravodlivosti – Obmedzenia stanovené vnútroštátnym právom – Smernica 2000/60/ES – Politika Európskej únie v oblasti vodného hospodárstva – Zhoršenie stavu útvaru podzemnej vody – Spôsoby posudzovania – Právo jednotlivcov prijať opatrenia na zabránenie znečisťovaniu – Aktívna legitimácia pred vnútroštátnymi súdmi“

Vo veci C-535/18,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Bundesverwaltungsgericht (Spolkový správny súd, Nemecko) z 25. apríla 2018 a doručený Súdnemu dvoru 16. augusta 2018, ktorý súvisí s konaním:

IL,

JK,

KJ,

LI,

NG,

MH,

OF,

PE,

RC a SB ako dedičia QD,

TA,

UZ,

VY,

WX

proti

* Jazyk konania: nemčina.

Land Nordrhein-Westfalen,

SÚDNY DVOR (prvá komora),

v zložení: predseda prvej komory J.-C. Bonichot (spravodajca), podpredsedníčka Súdneho dvora R. Silva de Lapuerta, sudcovia M. Safjan, L. Bay Larsen a C. Toader,

generálny advokát: G. Hogan,

tajomníčka: M. Krausenböck, referentka,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 19. septembra 2019,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

– IL, JK, KJ, LI, NG, MH, OF, PE, RC a SB, TA, UZ, VY, WX, v zastúpení: R. Nebelsieck, J. Mittelstein a K. Fock, Rechtsanwälte,

– poľská vláda, v zastúpení: B. Majczyna, splnomocnený zástupca,

– Európska komisia, v zastúpení: E. Manhaeve a M. Noll-Ehlers, splnomocnení zástupcovia,

po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 12. novembra 2019,

vyhlásil tento

Rozsudok

1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článku 6 a článku 11 ods. 1 písm. b) smernice Európskeho parlamentu a Rady 2011/92/EÚ z 13. decembra 2011 o posudzovaní vplyvov určitých verejných a súkromných projektov na životné prostredie (Ú. v. EÚ L 26, 2012, s. 1) a článku 4 ods. 1 písm. a) bodov i) až iii), ako aj článku 4 ods. 1 písm. b) bodu i) smernice 2000/60/ES Európskeho parlamentu a Rady z 23. októbra 2000, ktorou sa stanovuje rámec pôsobnosti pre opatrenia spoločenstva v oblasti vodného hospodárstva (Ú. v. ES L 327, 2000, s. 1; Mim. vyd. 15/005, s. 275).

2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu medzi rôznymi jednotlivcami a Land Nordrhein-Westfalen (Spolková krajina Severné Porýnie-Vestfálsko, Nemecko) vo veci rozhodnutia orgánov Bezirksregierung Detmold (Miestny správny úrad Detmold, Nemecko) z 27. septembra 2016 o schválení plánu výstavby diaľničného úseku s dĺžkou približne 3,7 kilometra.

Právny rámec

Medzinárodné právo

3 Dohovor o prístupe k informáciám, účasti verejnosti na rozhodovacom procese a prístupe k spravodlivosti v záležitostiach životného prostredia podpísaný v Aarhuse 25. júna 1998 a schválený v mene Európskeho spoločenstva rozhodnutím Rady 2005/370/ES zo 17. februára 2005 (Ú. v. EÚ L 124, 2005, s. 1, ďalej len „Aarhuský dohovor“) vo svojom článku 9 ods. 3 stanovuje:

„…každá strana zabezpečí, ak sú splnené podmienky uvedené v jej vnútroštátnom práve, ak sú nejaké, aby členovia verejnosti mali prístup k správnemu alebo súdnemu konaniu umožňujúcemu napadnutie úkonov a opomenutí súkromných osôb a orgánov verejnej moci, ktoré sú v rozpore s jej vnútroštátnym právom v oblasti životného prostredia.“

Právo Únie

Smernica 2011/92

4 Podľa odôvodnení 7 a 19 až 21 smernice 2011/92:

„(7) Povolenie prípravy verejných a súkromných projektov, ktoré budú mať pravdepodobne významné vplyvy na životné prostredie, by sa malo udeliť len po posúdení pravdepodobných významných vplyvov týchto projektov na životné prostredie. Takéto posúdenie by sa malo vykonať na základe primeraných informácií, ktoré poskytne navrhovateľ a ktoré môžu doplniť orgány a verejnosť, ktorej sa posudzovaný projekt pravdepodobne týka.

…

(19) Medzi cieľmi Aarhuského dohovoru je želanie zaručiť práva účasti verejnosti v rozhodovaní o záležitostiach životného prostredia, aby sa prispelo k ochrane práva žiť v prostredí, ktoré je primerané osobnému zdraviu a blahobytu.

(20) Článok 6 Aarhuského dohovoru stanovuje účasť verejnosti pri rozhodnutiach o vymedzených činnostiach uvedených v jeho prílohe I a o činnostiach tam neuvedených, ktoré môžu mať významný vplyv na životné prostredie.

(21) Článok 9 ods. 2 a 4 Arhuského dohovoru stanovuje prístup k súdnym a iným prostriedkom vo veci napadnutia vecnej alebo procesnej zákonnosti rozhodnutí, skutkov alebo nečinnosti, ktoré podliehajú ustanoveniam o účasti verejnosti podľa článku 6 uvedeného dohovoru.“

5 Článok 1 ods. 1 a 2 tejto smernice znie takto:

„1. Táto smernica sa vzťahuje na posudzovanie vplyvov tých verejných a súkromných projektov na životné prostredie, ktoré môžu mať pravdepodobne významný vplyv na životné prostredie.

2. Na účely tejto smernice sa uplatňujú nasledujúce definície:

a) ‚projekt‘ znamená:

– realizáciu stavieb alebo iných zariadení alebo plánov,

– iné zásahy do prírodného prostredia a krajiny, vrátane ťažby nerastných surovín;

b) ‚navrhovateľ' znamená žiadateľa o povolenie súkromného projektu alebo verejný orgán, ktorý je iniciátorom projektu;

c) ‚povolenie' znamená rozhodnutie príslušného orgánu alebo orgánov, ktoré oprávňuje navrhovateľa realizovať projekt; c)

d) ‚verejnosť' znamená jednu alebo viacero fyzických osôb alebo právnických osôb a v súlade s vnútroštátnym právnym poriadkom alebo praxou ich združenia, organizácie alebo skupiny;

e) ‚dotknutá verejnosť' znamená verejnosť, ktorá je dotknutá alebo pravdepodobne dotknutá [je dotknutá alebo môže byť dotknutá – *neoficiálny preklad*], alebo má záujem na postupoch environmentálneho rozhodovania uvedeného v článku 2 ods. 2; na účely tejto definície sa predpokladá, že mimovládne organizácie, podporujúce ochranu životného prostredia a spĺňajúce požiadavky vnútroštátneho práva, majú záujem.

f) ‚príslušný orgán' alebo ‚príslušné orgány' znamenajú orgán alebo orgány, ktoré členské štáty určia, aby zodpovedali za plnenie povinností vyplývajúcich z tejto smernice."

6 Článok 3 uvedenej smernice stanovuje:

„Posudzovanie dopadu na životné prostredie identifikuje, popíše a posúdi náležitým spôsobom, pri každom prípade jednotlivo a v súlade s článkami 4 až 12, priame a nepriame vplyvy projektu na nasledujúce faktory:

a) ľudí, živočíšstvo a rastlinstvo;

b) pôdu, vodu, vzduch, podnebie a krajinu;

c) hmotný majetok a kultúrne dedičstvo;

d) súčinnosť medzi faktormi uvedenými v písmenách a), b) a c)."

7 Článok 5 tej istej smernice uvádza:

„1. V prípade projektov, ktoré podľa článku 4 podliehajú posúdeniu dopadu na životné prostredie v súlade s týmto článkom a článkami 6 až 10, členské štáty prijmú nevyhnutné opatrenia na zabezpečenie toho, aby navrhovateľ predložil vo vhodnej forme informácie, ktoré sú uvedené v prílohe IV, ak:

a) členské štáty považujú tieto informácie za dôležité vzhľadom na dané štádium postupu pri udeľovaní povolenia a vzhľadom na špecifické charakteristiky daného projektu alebo určitého typu projektov a vzhľadom na prípadne dotknuté zložky životného prostredia;

b) členské štáty považujú za odôvodnené žiadať od navrhovateľa zhromaždenie týchto informácií vzhľadom na súčasný stav poznania a metód posudzovania.

2. Členské štáty prijmú nevyhnutné opatrenia, ktorými zabezpečia, aby ak o to navrhovateľ požiada ešte pred predložením žiadosti o povolenie, príslušný orgán zaujal stanovisko k informáciám poskytnutým navrhovateľom v súlade s odsekom 1. Príslušný orgán o ňom upovedomí navrhovateľa a orgány uvedené v článku 6 ods. 1 ešte pred vydaním definitívneho stanoviska. Skutočnosť, že orgán zaujal stanovisko podľa tohoto odseku, tomuto orgánu nesmie zabrániť od vyžadovania ďalších informácií od navrhovateľa.

Členské štáty môžu požadovať od príslušných orgánov, aby zaujali takéto stanovisko bez ohľadu na to, či o to žiada navrhovateľ.

3. Informácia, ktorú má poskytnúť navrhovateľ v súlade s odsekom 1, musí obsahovať najmenej:

a) popis projektu obsahujúci informáciu o mieste, projektovom riešení a veľkosti projektu;

b) popis predpokladaných opatrení s cieľom zabrániť, znížiť, a ak je to možné, odstrániť významné nepriaznivé vplyvy;

c) údaje potrebné na určenie a posúdenie hlavných vplyvov, ktoré by projekt mal na životné prostredie;

d) náčrt hlavných alternatív vypracovaných navrhovateľom a určenie hlavných dôvodov pre jeho výber so zreteľom na vplyvy na životné prostredie;

e) netechnický súhrn informácií uvedených v písmenách a) až d).

4. Členské štáty, ak je to potrebné, zabezpečia, aby akýkoľvek orgán, ktorý má príslušné informácie, najmä so zreteľom na článok 3, poskytol tieto informácie navrhovateľovi.“

8 Článok 6 smernice 2011/92 je formulovaný takto:

„…

2. Verejnosť je informovaná v ranom štádiu procesu rozhodovania týkajúceho sa životného prostredia uvedeného v článku 2 ods. 2 a najneskôr hneď, ako sa môže rozumne poskytnúť informácia buď prostredníctvom verejných oznamov, alebo inými vhodnými prostriedkami, ako sú elektronické médiá, ak sú k dispozícii, o týchto záležitostiach:

a) žiadosť o povolenie;

b) fakt, že projekt podlieha procesu posudzovania vplyvov na životné prostredie a kde je to relevantné, fakt, že sa uplatňuje článok 7;

c) podrobnosti o príslušných orgánoch zodpovedných za prijatie rozhodnutia, o tých, u ktorých sa dajú získať relevantné informácie, o tých, ktorým sa môžu zasielať pripomienky alebo otázky a podrobnosti o časovom rozvrhu zasielania pripomienok alebo otázok;

d) povaha možných rozhodnutí alebo návrh rozhodnutia, ak existuje;

e) uvedenie dostupnosti informácií zhromaždených podľa článku 5;

f) uvedenie času, miesta a spôsobu, ktorým sa relevantné informácie sprístupnia;

g) podrobnosti zabezpečenia účasti verejnosti podľa odseku 5 tohto článku.

3. Členské štáty zaistia, aby sa v primeranom časovom rámci sprístupnili dotknutej verejnosti:

a) všetky informácie zhromaždené podľa článku 5;

b) v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi hlavné správy a odporúčania vydané príslušnému orgánu alebo orgánom v čase, keď je dotknutá verejnosť informovaná v súlade s odsekom 2 tohto článku;

c) v súlade s ustanoveniami smernice Európskeho parlamentu a Rady 2003/4/ES z 28. januára 2003 o prístupe verejnosti k informáciám o životnom prostredí [, ktorou sa zrušuje smernica Rady 90/313/EHS (Ú. v. EÚ L 41, 2003, s. 26; Mim. vyd. 15, 007, s. 375)] iné informácie, ako sú uvedené v odseku 2 tohto článku, ktoré sú relevantné pre rozhodnutie v súlade s článkom 8 tejto smernice a ktoré sa stanú dostupnými po informovaní príslušnej verejnosti v súlade s odsekom 2 tohto článku.

4. Dotknutej verejnosti sa poskytnú včasné a účinné príležitosti zúčastniť sa procesov rozhodovania týkajúceho sa životného prostredia uvedených v článku 2 ods. 2 a na tento účel je oprávnená vyjadriť pripomienky a stanoviská, kým sú ešte príslušnému orgánu alebo orgánom otvorené všetky možnosti, predtým ako sa rozhodne o žiadosti o povolenie.

5. Podrobné úpravy [podrobné podmienky – *neoficiálny preklad*] pre informovanie verejnosti (napríklad vyvesenie plagátov v určitom okruhu alebo zverejnenie v miestnej tlači) a konzultácií s dotknutou verejnosťou (napríklad písomnými zásielkami alebo prostredníctvom verejnej ankety) určia členské štáty.

6. Poskytnú sa primerané časové rámce pre rozličné fázy, poskytujúce dostatočný čas na informovanie verejnosti a na prípravu a efektívnu účasť dotknutej verejnosti na environmentálnom rozhodovaní, ktoré podliehajú ustanoveniam tohto článku.“

9 Článok 11 ods. 1 až 3 tejto smernice stanovuje:

„1. Členské štáty zaistia, aby v súlade s príslušným vnútroštátnym právnym systémom, dotknutá verejnosť:

a) ktorá má dostatočný záujem, alebo

b) ak pretrváva porušovanie [ktorá tvrdí, že došlo k porušeniu – *neoficiálny preklad*] práva v prípadoch, kde to právne predpisy členského štátu upravujúce správne konanie požadujú ako predbežnú podmienku,

mala prístup k opravným prostriedkom pred súdom alebo iným nezávislým a nestranným orgánom ustanoveným na základe zákona s cieľom napadnúť vecnú a procesnú zákonnosť akéhokoľvek rozhodnutia, skutku alebo nečinnosti [rozhodnutia, úkonu alebo opomenutia – *neoficiálny preklad*], ktoré sú predmetom ustanovení tejto smernice o účasti verejnosti.

2. Členské štáty určia, v akom štádiu možno napadnúť rozhodnutia, skutky alebo nečinnosť [rozhodnutia, úkony alebo opomenutia – *neoficiálny preklad*].

3. O tom, čo predstavuje dostatočný záujem a porušovanie práva, rozhodnú členské štáty v súlade s cieľom poskytnúť dotknutej verejnosti široký prístup k spravodlivosti. Na tento účel sa záujem akejkoľvek mimovládnej organizácie, ktorá spĺňa požiadavky uvedené v článku 1 odsek 2, považuje za dostatočný na účely odseku 1 písmena a) tohto článku. Tieto organizácie sa tiež považujú za nositeľa práv, ktoré môžu byť porušené v zmysle odseku 1 písmena b) tohto článku.“

10 Príloha IV uvedenej smernice s názvom „Informácia uvedená v [Informácie podľa – *neoficiálny preklad*] článku 5 ods. 1“ v bode 4 stanovuje:

„Popis… pravdepodobne významných vplyvov navrhovaného projektu na životné prostredie, ktoré vyplývajú z:

a) existencie projektu;

b) využitia prírodných zdrojov;

c) emisií znečisťujúcich látok, tvorby a zneškodnenia odpadov.“

11 V poznámke pod čiarou vloženej v tomto bode 4 sa uvádza, že „tento popis by mal obsiahnuť priame vplyvy a akékoľvek nepriame, sekundárne, kumulatívne, krátko-, stredno- a dlhodobé, trvalé a dočasné, pozitívne a negatívne vplyvy projektu.“

Smernica 2006/118/ES

12 Článok 3 ods. 1 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2006/118/ES z 12. decembra 2006 o ochrane podzemných vôd pred znečistením a zhoršením kvality (Ú. v. EÚ L 372, 2006, s. 19) uvádza:

„Na účely hodnotenia chemického stavu útvaru alebo skupiny útvarov podzemných vôd podľa oddielu 2.3 prílohy V k smernici [2000/60] členské štáty používajú tieto kritéria:

a) normy kvality podzemných vôd ako sú uvedené v prílohe I;

b) prahové hodnoty, ktoré určia členské štáty v súlade s postupom uvedeným v prílohe II časti A pre znečisťujúce látky, skupiny znečisťujúcich látok a ukazovatele znečistenia, ktoré boli na území členského štátu identifikované ako faktor, ktorý prispieva k charakterizácii útvarov alebo skupín útvarov podzemných vôd ako rizikových, berúc do úvahy minimálne zoznamy uvedené v prílohe II časti B.

Prahové hodnoty podzemných vôd uplatniteľné na dobrý chemický stav sú založené na ochrane útvarov podzemných vôd v súlade s prílohou II časťou A bodmi 1, 2 a 3, pričom sa berie do úvahy najmä ich vplyv na súvisiace povrchové vody a od nich priamo závislé suchozemské ekosystémy a mokrade a vzájomné vzťahy s nimi, a okrem iného zohľadňujú toxikologické a ekotoxikologické poznatky.“

13 Článok 4 tejto smernice uvádza:

„1. Členské štáty použijú postup uvedený v odseku 2 na hodnotenie chemického stavu útvaru podzemných vôd. Pri vykonávaní tohto postupu môžu členské štáty, ak je to vhodné, spojiť do jednej skupiny niekoľko útvarov podzemných vôd v súlade s prílohou V k smernici [2000/60].

2. Chemický stav útvaru podzemných vôd alebo skupiny útvarov podzemných vôd sa považuje za dobrý, ak:

a) príslušné monitorovanie ukazuje, že sa splnili podmienky stanovené v prílohe V tabuľke 2.3.2 smernice [2000/60], alebo

b) nie sú prekročené hodnoty noriem kvality podzemných vôd vymenované v prílohe I a príslušné prahové hodnoty ustanovené v súlade s článkom 3 a prílohou II v žiadnom z monitorovacích bodov v dotknutom útvare alebo skupine útvarov podzemných vôd, alebo

c) hodnota normy kvality podzemných vôd alebo prahová hodnota je prekročená v jednom alebo vo viacerých monitorovacích bodoch, ale príslušné preskúmanie v súlade s prílohou III potvrdí, že:
   i) na základe hodnotenia uvedeného v prílohe III odseku 3 sa obsahy znečisťujúcich látok, ktoré prekračujú normy kvality podzemných vôd alebo prahové hodnoty, nepovažujú za obsahy predstavujúce významné riziko pre životné prostredie, pričom sa primerane zohľadní rozsah dotknutej časti útvaru podzemných vôd;

ii) v súlade [s] prílohou III odsekom 4 tejto smernice sú splnené ostatné podmienky pre dobrý chemický stav podzemných vôd ustanovené v prílohe V tabuľke 2.3.2 smernice [2000/60];
iii) v súlade s prílohou III odsekom 4 tejto smernice sú pre útvary podzemných vôd určených v súlade s článkom 7 ods. 1 smernice [2000/60] splnené požiadavky vyplývajúce z článku 7 ods. 3 uvedenej smernice;
iv) znečistenie výrazne neznížilo využiteľnosť útvaru podzemných vôd alebo ktoréhokoľvek útvaru v skupine útvarov podzemných vôd pre ľudskú spotrebu.

3. Výber monitorovacích miest podzemných vôd musí spĺňať požiadavky prílohy V oddielu 2.4. smernice [2000/60] s cieľom určiť ich tak, aby poskytovali súvislý a komplexný prehľad chemického stavu podzemnej vody a reprezentatívne údaje z monitorovania.

4. Členské štáty zverejnia súhrn hodnotenia chemického stavu podzemných vôd v plánoch manažmentu povodia v súlade s článkom 13 smernice [2000/60].

Tento súhrn, spracovaný na úrovni oblasti povodia alebo časti medzinárodnej oblasti povodia, ktoré leží na území členského štátu, tiež obsahuje vysvetlenie, akým spôsobom sa pri konečnom hodnotení zohľadnili prekročenia noriem kvality podzemných vôd alebo prahových hodnôt v jednotlivých monitorovacích bodoch.

5. Ak sa útvar podzemných vôd označí za útvar v dobrom chemickom stave v súlade s odsekom 2 písm. c), členské štáty prijmú, v súlade s článkom 11 smernice [2000/60], také opatrenia, ktoré môžu byť nevyhnutné na ochranu vodných ekosystémov, suchozemských ekosystémov a ľudskej spotreby podzemných vôd závislých na časti útvaru podzemných vôd, ktorý predstavuje monitorovací bod alebo monitorovacie body, v ktorých bola prekročená hodnota normy kvality podzemných vôd alebo prahová hodnota.“

Smernica 2000/60

14 V zmysle odôvodnení 23 až 26 a 37 smernice 2000/60:

„(23) Sú potrebné všeobecne uznané princípy na koordináciu úsilia členských štátov v zlepšovaní ochrany vôd spoločenstva z hľadiska ich množstva a kvality, na podporu trvalo udržateľného využívania vôd… pre ochranu vodných ekosystémov a suchozemských ekosystémov a mokradí priamo závislých od nich, pre zaistenie a rozvoj potenciálneho využívania vôd spoločenstva.

(24) Dobrá kvalita vody prispeje k zabezpečeniu zásobovania obyvateľstva pitnou vodou.

(25) Je potrebné vytvoriť všeobecne platné definície kvalitatívneho a, ak je to relevantné pre účel ochrany životného prostredia, aj kvantitatívneho stavu vôd. Na zabezpečenie dosiahnutia dobrého stavu povrchovej a podzemnej vody v spoločenstve a zabránenie zhoršovaniu stavu vôd na úrovni spoločenstva majú byť stanovené environmentálne ciele.

(26) Členské štáty sa majú snažiť o dosiahnutie cieľa – aspoň dobrého stavu vôd, definovaním a zavedením potrebných opatrení v rámci integrovaných programov opatrení, berúc do úvahy existujúce požiadavky spoločenstva. Tam, kde dobrý stav vôd už existuje, mal by sa udržiavať. Okrem požiadaviek na dosiahnutie dobrého stavu je v podzemnej vode potrebné identifikovať a zvrátiť akýkoľvek významný a trvalý vzostupný trend koncentrácie akejkoľvek znečisťujúcej látky.

…

(37) Členské štáty by mali identifikovať vody využívané na odber pitnej vody a zabezpečiť súlad so smernicou Rady 80/778/EHS z 15. júla 1980 o kvalite vôd pre ľudskú spotrebu [Ú. v. ES L 229, 1980, s. 11].“

15 Článok 1 tejto smernice vymedzuje jej predmet takto:

„Účelom tejto smernice je ustanoviť rámec ochrany vnútrozemských povrchových vôd, brakických vôd, pobrežných vôd a podzemných vôd, ktorý:

a) zabráni ďalšiemu zhoršovaniu, ochráni a zlepší stav vodných ekosystémov, a s ohľadom na ich potrebu vody suchozemských ekosystémov a mokradí, ktoré sú priamo závislé od vodných ekosystémov;

b) podporí trvalo udržateľné využívanie vody založené na dlhodobej ochrane dostupných vodných zdrojov;

…

d) zabezpečí postupné znižovanie znečistenia podzemnej vody a zabráni jej ďalšiemu znečisťovaniu a

…

a tým prispeje k:

– zabezpečeniu dostatočných zásob kvalitnej povrchovej a podzemnej vode, aká je potrebná pre trvalo udržateľné, vyvážené a spravodlivé využívanie vody,

– podstatnému zníženiu znečistenia podzemnej vody,

…“

16 Článok 2 uvedenej smernice obsahuje v bodoch 2, 12, 19, 20, 25, 28, 31 a 33 tieto definície:

„2. ‚Podzemná voda‘ znamená všetku vodu, ktorá je pod zemským povrchom v zóne nasýtenia a v priamom styku s pôdou alebo pôdnym podložím.

…

12. ‚Útvar podzemnej vody‘ znamená vymedzený objem podzemnej vody v rámci kolektora alebo kolektorov podzemnej vody.

…

19. ‚Stav podzemnej vody‘ je celkové vyjadrenie stavu útvaru podzemnej vody, ktorý je určený jeho kvantitatívnym alebo chemickým stavom, podľa toho, ktorý z nich je horší.

20. ‚Dobrý stav podzemnej vody‘ znamená stav, ktorý dosahuje útvar podzemných vôd, keď je jeho kvantitatívny a jeho chemický stav aspoň ‚dobrý‘.

…

25. ‚Dobrý chemický stav podzemnej vody‘ je chemický stav útvaru podzemnej vody, ktorý spĺňa všetky podmienky ustanovené v tabuľke 2.3.2 prílohy V.

…

28. ‚Dobrý kvantitatívny stav' je stav definovaný v tabuľke 2.1.2 prílohy V.

…

31. ‚Znečisťujúca látka' znamená akúkoľvek látku schopnú spôsobiť znečistenie, ide sa najmä o látky uvedené v prílohe VIII.

…

33. ‚Znečisťovanie' znamená priame alebo nepriame zavádzanie látok alebo tepla do vzduchu, vody, alebo pôdy ako výsledok ľudskej činnosti, ktoré môže byť škodlivé pre ľudské zdravie, alebo kvalitu vodných ekosystémov alebo suchozemských ekosystémov priamo závislých od vodných ekosystémov, ktoré má za následok poškodenie hmotného majetku, alebo poškodenie alebo narušenie estetických hodnôt [alebo narušenie hodnôt – *neoficiálny preklad*] životného prostredia a jeho iného oprávneného využívania."

17 Článok 4 ods. 1 písm. a) a b) rovnakej smernice je formulovaný takto:

„1. Pri realizácií programov opatrení špecifikovaných v plánoch vodohospodárskeho manažmentu povodia:

a) pre povrchové vody
   i) členské štáty vykonajú potrebné opatrenia na zabránenie zhoršeniu stavu všetkých útvarov povrchovej vody, v súlade s odsekmi 6 a 7 [s výhradou uplatnenia odsekov 6 a 7 – *neoficiálny preklad*] a bez toho, aby bol dotknutý odsek 8;
   ii) členské štáty budú chrániť, zlepšovať a obnovovať všetky útvary povrchovej vody, s ohľadom na platnosť bodu iii) [s výhradou uplatnenia bodu iii) – *neoficiálny preklad*] pre umelé a výrazne zmenené vodné útvary, s cieľom dosiahnutia dobrého stavu povrchovej vody najneskôr do 15 rokov od dátumu nadobudnutia platnosti tejto smernice, v súlade s ustanoveniami uvedenými v prílohe V, s podmienkou uplatniť predlžovanie termínov [s výhradou predĺženia lehoty – *neoficiálny preklad*] v súlade s odsekom 4 a s využitím odsekov 5, 6 a 7 [výhradou uplatnenia odsekov 5, 6 a 7 – *neoficiálny preklad*], bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia odseku 8;
   iii) členské štáty budú chrániť a zlepšovať všetky umelé a výrazne zmenené vodné útvary s cieľom dosiahnutia dobrého ekologického potenciálu a dobrého chemického stavu povrchovej vody najneskôr do 15 rokov od dátumu nadobudnutia účinnosti tejto smernice, v súlade s ustanoveniami uvedenými v prílohe V, s podmienkou uplatniť rozšírené ustanovenia [s výhradou predĺženia lehoty – *neoficiálny preklad*] v súlade s odsekom 4 a s využitím odsekov 5, 6 a 7 [výhradou uplatnenia odsekov 5, 6 a 7 – *neoficiálny preklad*], bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia odseku 8;
   iv) členské štáty zavedú potrebné opatrenia v súlade s článkom 16 ods. 1 a 8 s cieľom postupného zníženia znečistenia spôsobeného prioritnými látkami a zastavenia alebo postupného ukončenia emisií, vypúšťania a únikov prioritných rizikových látok

   bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia príslušných medzinárodných dohôd uvedených v článku 1 pre príslušné zmluvné strany;

b) pre podzemné vody

i) členské štáty zavedú potrebné opatrenia na zabránenie alebo obmedzenie vstupu znečisťujúcich látok do podzemnej vody a na zabránenie zhoršenia stavu všetkých útvarov podzemnej vody, v súlade s odsekmi 6 a 7 [s výhradou uplatnenia odsekov 6 a 7 – neoficiálny preklad], bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia odseku 8 tohoto článku a s ohľadom na [s výhradou uplatnenia – neoficiálny preklad] ustanovenia článku 11 ods. 3 písm. j);

ii) členské štáty budú chrániť, zlepšovať a obnovovať všetky útvary podzemnej vôd, zabezpečia rovnováhu medzi odberom a dopĺňaním podzemnej vody s cieľom dosiahnutia dobrého stavu podzemných vôd najneskôr do 15 rokov od dátumu nadobudnutia platnosti tejto smernice v súlade s ustanoveniami uvedenými v prílohe V, s podmienkou uplatniť predĺženie termínov [s výhradou predĺženia lehoty – neoficiálny preklad] v súlade s odsekom 4 a s využitím odsekov 5, 6 a 7 [s výhradou uplatnenia odsekov 5, 6 a 7 – neoficiálny preklad], bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia odseku 8 tohto článku a s ohľadom na [s výhradou uplatnenia – neoficiálny preklad] ustanovenia článku 11 ods. 3 písm. j);

iii) členské štáty zavedú potrebné opatrenia na zvrátenie každého významného a trvalo vzostupného trendu koncentrácie každej znečisťujúcej látky, ktorý je spôsobený ľudskou činnosťou, s cieľom postupného zníženia znečistenia podzemnej vody.

Opatrenia na dosiahnutie zvrátenia nepriaznivého trendu budú uplatňované v súlade s odsekmi 2, 4 a 5 článku 17, berúc do úvahy uplatniteľné normy ustanovené príslušnými právnymi predpismi spoločenstva, v súlade s ustanoveniami odsekov 6 a 7 [s výhradou uplatnenia odsekov 6 a 7 – *neoficiálny preklad*] a bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia odseku 8“.

18 Článok 4 ods. 4 písm. c) smernice 2000/60 stanovuje:

„4. Termíny stanovené podľa odseku 1 môžu byť predĺžené pre účely postupného dosahovania cieľov pre vodné útvary za predpokladu, že nenastane žiadne ďalšie zhoršenie stavu ovplyvneného vodného útvaru, keď budú splnené všetky nasledujúce podmienky:

…

c) Predĺženia budú obmedzené maximálne na obdobie dvoch ďalších aktualizácií plánu vodohospodárskeho manažmentu v povodí, s výnimkou prípadov, keď sú prírodné podmienky také, že ciele nie je možné dosiahnuť v priebehu tohto obdobia.“

19 Článok 4 ods. 7 písm. a) až d) tejto smernice uvádza:

„7. Členské štáty neporušia túto smernicu, keď:

– je neúspech pri dosahovaní dobrého stavu podzemnej vody, dobrého ekologického stavu, prípadne dobrého ekologického potenciálu, alebo pri predchádzaní zhoršenia stavu útvaru povrchovej alebo podzemnej vody dôsledkom nových modifikácií fyzikálnych vlastností útvaru povrchových vôd alebo zmien úrovne hladiny útvarov podzemnej vody, alebo

– sa nepodarí zabrániť zhoršeniu stavu útvaru povrchovej vody z veľmi dobrého na dobrý v dôsledku nových trvalo udržateľných rozvojových činností človeka

a súčasne sú splnené všetky nasledujúce podmienky:

a) uskutočnia sa všetky realizovateľné kroky na obmedzenie nepriaznivého dopadu na stav vodného útvaru;

b) dôvody úprav alebo zmien sú menovite uvedené a vysvetlené v pláne vodohospodárskeho manažmentu povodia vyžadovaného článkom 13 a ciele sa vyhodnotia každých šesť rokov;

c) dôvody pre tieto úpravy alebo zmeny sú dôvodmi nadradeného verejného záujmu a/alebo prínosy z dosiahnutia cieľov stanovených v odseku 1 pre životné prostredie a spoločnosť sú prevážené prínosmi nových úprav alebo zmien pre ľudské zdravie, udržanie ľudskej bezpečnosti alebo trvalo udržateľného rozvoja a

d) očakávané prínosy týchto úprav alebo zmien vodného útvaru, nie je možné z dôvodov technickej realizovateľnosti alebo neprimeraných nákladov dosiahnuť inými prostriedkami, ktoré sú podstatne lepšou environmentálnou voľbou.“

20 Článok 13 ods. 7 uvedenej smernice stanovuje:

„Plány vodohospodárskeho manažmentu povodia budú revidované a aktualizované najneskôr do 15 rokov od dátumu nadobudnutia účinnosti tejto smernice a následne každých šesť rokov.“

21 Článok 17 rovnakej smernice, nazvaný „Stratégie prevencie a regulácie znečisťovania podzemných vôd“, v odsekoch 1 a 2 stanovuje:

„1. Európsky parlament a Rada [Európskej únie] prijmú príslušné [osobitné – *neoficiálny preklad*] opatrenia na prevenciu a reguláciu znečisťovania podzemnej vody. Tieto opatrenia budú zamerané na dosiahnutie dobrého chemického stavu podzemnej vody v súlade s článkom 4 ods. 1 písm. b) a budú uvedené do činnosti na základe návrhov predložených [Európskou komisiou] do dvoch rokov od dátumu nadobudnutia účinnosti tejto smernice v súlade s postupmi vymedzenými v zmluve.

2. Pri navrhovaní opatrení zohľadní Komisia analýzu uskutočnenú podľa článku 5 a prílohy II. Ak budú k dispozícii údaje, tieto opatrenia budú navrhnuté skôr a budú zahŕňať:

a) kritériá pre hodnotenie dobrého chemického stavu podzemnej vody v súlade s prílohou II.2.2 a prílohou V 2.3.2 a 2.4.5;

…“

22 Bod 2.3 prílohy V smernice 2000/60 sa týka hodnotenia chemického stavu podzemných vôd. Bod 2.3.1 tejto prílohy uvádza „vodivosť“ a „koncentrácie znečisťujúcich látok“ ako „ukazovatele určujúce chemický stav podzemných vôd“.

23 Bod 2.3.2 prílohy V tejto smernice definuje „dobrý chemický stav podzemnej vody“ takto:

„Definícia dobrého chemického stavu podzemnej vody

Prvky	Dobrý stav
Všeobecné	Chemické zloženie útvaru podzemnej vody je také, že koncentrácie znečisťujúcich látok: – nevykazuje žiadne vplyvy prieniku slanej vody alebo iných prienikov, ako je špecifikované ďalej, – nepresahuje normy kvality platné podľa iných relevantných právnych predpisov spoločenstva v súlade s článkom 17, – nie sú také, aby viedli k nesplneniu environmentálnych cieľov stanovených v článku 4 pre súvisiace povrchové vody, ani k významnému zhoršeniu ekologickej alebo chemickej kvality takýchto útvarov, ani k žiadnemu významnému poškodeniu suchozemských ekosystémov, priamo závislých na útvare podzemnej vody.
…	…“

24 Bod 2.4 prílohy V uvedenej smernice sa týka monitorovania chemického stavu podzemných vôd, pričom v bode 2.4.1 okrem iného stanovuje, že „monitorovacia sieť sa navrhne tak, aby poskytovala ucelený a súhrnný prehľad o chemickom stave podzemnej vody v každom povodí a umožnila zistiť prítomnosť dlhodobo stúpajúcich trendov koncentrácií znečisťujúcich látok, vyvolaných antropogénnymi vplyvmi“.

25 Bod 2.4.5 prílohy V rovnakej smernice sa týka výkladu a prezentácie chemického stavu podzemných vôd. Znie takto:

„Pri hodnotení stavu sa výsledky získané z jednotlivých monitorovacích miest v útvare podzemnej vody spoločne vyhodnotia pre útvar ako celok. Bez dotknutia príslušných smerníc na dosiahnutie dobrého stavu útvaru podzemnej vody, pre tie chemické ukazovatele, pre ktoré boli v právnych predpisoch spoločenstva stanovené environmentálne normy:

– sa vypočíta priemerná hodnota výsledkov monitorovania v každom bode útvaru alebo skupiny útvarov podzemnej vody a

– sa v súlade s článkom 17 tieto priemerné hodnoty použijú na preukázanie zhody s dobrým chemickým stavom podzemnej vody.

V súlade s bodom 2.5 členské štáty spracujú mapu chemického stavu podzemnej vody s nasledujúcim farebným označením:

Dobrý stav: zelená

Nevyhovujúci stav: červená

…

Tieto mapy budú tvoriť súčasť plánu vodohospodárskeho manažmentu povodia.“

Nemecké právo

26 § 46 Verwaltungsverfahrensgesetz (Správny poriadok) z 23. januára 2003 (BGBl. 2003 I, s. 102), ktorý sa týka dôsledkov procesných a formálnych vád, stanovuje:

„Zrušenia správneho aktu, ktorý nie je nulitný podľa § 44, sa nemožno domáhať len preto, že bol prijatý pri porušení procesných pravidiel, požiadaviek na formálne náležitosti alebo pravidiel miestnej príslušnosti, ak je zjavné, že toto porušenie nemalo žiadny vplyv na vecnú stránku rozhodnutia.“

27 § 4 Umweltrechtsbehelfsgesetz (zákon o opravných prostriedkoch proti rozhodnutiam z oblasti životného prostredia) zo 7. decembra 2006 (BGBl. 2006 I, s. 2816) v znení uverejnenom 23. augusta 2017 (BGBl. 2017 I, s. 3290) znie takto:

„1. O zrušenie rozhodnutia o povolení projektu podľa § 1 ods. 1 prvej vety bodov 1 až 2b možno požiadať v prípade, že:

(1) neuskutočnilo sa, a to ani dodatočne
   a) posúdenie vplyvov na životné prostredie vyžadované podľa Gesetz über die Umweltverträglichkeitsprüfung [zákon o posudzovaní vplyvov na životné prostredie z 24. februára 2010 (BGBl. 2010 I, s. 94)],… alebo

b) predchádzajúce preskúmanie jednotlivého prípadu z toho hľadiska, či je potrebné vykonať posúdenie vplyvov na životné prostredie, vyžadované podľa zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie,

…

(2) nebola zabezpečená, a to ani dodatočne, účasť verejnosti vyžadovaná v zmysle § 18 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie alebo v zmysle § 10 Bundes-Immissionsschutzgesetzes [spolkový zákon o ochrane pred emisiami], alebo

(3) došlo k inej procesnej vade, ktorá
a) nebola napravená;
b) z hľadiska svojej povahy a závažnosti je porovnateľná s prípadmi uvedenými v bodoch 1 a 2 a
c) dotknutej verejnosti odoprela zákonom zaručenú možnosť zúčastniť sa na rozhodovacom procese, pričom takáto účasť na rozhodovacom procese zahŕňa okrem iného prístup k dokumentom, ktoré musia byť verejnosti poskytnuté na oboznámenie sa s nimi.

…

1a. Na všetky procesné vady, na ktoré sa nevzťahuje odsek 1, sa uplatní § 46 Správneho poriadku…. Ak súd nemôže určiť, či procesná vada podľa predchádzajúcej vety mala vplyv na vecnú stránku rozhodnutia, predpokladá sa, že ide o takúto situáciu.

…

3. Odseky 1 až 2 sa uplatnia na opravné prostriedky, ktoré podali

(1) fyzické osoby podľa § 61 bodu 1 Verwaltungsgerichtsordnung [správny súdny poriadok z 21. januára 1960 (BGBl. 1960 I, s. 17)] a združenia podľa § 61 bodu 2 uvedeného zákona, ako aj

(2) združenia, ktoré spĺňajú podmienky podľa § 3 ods. 1 alebo § 2 ods. 2.

Na opravné prostriedky, ktoré podali fyzické osoby a združenia uvedené v prvej vete bode 1 tohto odseku, sa uplatní odsek 1 prvá veta bod 3, pričom zrušenie rozhodnutia možno navrhovať len v prípade, že v dôsledku procesnej vady bola dotknutému subjektu odopretá zákonom stanovená možnosť zúčastniť sa na rozhodovacom procese.

…“

Spor vo veci samej a prejudiciálne otázky

28 Rozhodnutím z 27. septembra 2016 (ďalej len „sporné rozhodnutie“) Miestny správny úrad Detmold (ďalej len „povoľujúci orgán“) na základe žiadosti cestného stavebného úradu spolkovej krajiny Severné Porýnie-Vestfálsko udelil povolenie pre plán výstavby diaľničného úseku A 33/spolkovej cesty B 61 zahŕňajúci tri až štyri cestné pruhy v rozsahu približne 3,7 km.

29 Týmto rozhodnutím sa navrhovateľovi povolilo odvádzať dažďové vody nahromadené na povrchu vozovky do troch vodných útvarov povrchových vôd alebo do podzemných vôd. V tejto súvislosti bol súčasťou rozhodnutia aj značný počet príloh týkajúcich sa ochrany vôd, ktoré sa vzťahovali tak na vypúšťanie dažďových vôd do povrchových vôd, ako aj na ich vsakovanie do podzemných vôd.

30 Dokumentácia k predmetnému projektu bola sprístupnená verejnosti v období od 30. augusta do 29. septembra 2010. Hoci v oznámení o tomto sprístupnení boli uvedené dokumenty týkajúce sa dopravy, ochrany druhov a živočíchov, neboli tam uvedené dokumenty týkajúce sa ochrany pred hlukom a odvádzania vôd, čo vyvolalo určité námietky verejnosti.

31 Vzhľadom na zohľadnenie konzultačného postupu navrhovateľ vykonal viaceré zmeny daného plánu týkajúce sa okrem iného odvádzania dažďových vôd. Okrem toho vypracoval „titulný list“ uvádzajúci zoznam dokumentov sprístupnených verejnosti. Počas ďalšieho konzultačného postupu, ktorý sa uskutočnil od 19. mája do 18. júna 2014, boli zo strany verejnosti vnesené ďalšie námietky.

32 Žalobcovia vo veci samej, ktorí čelia vyvlastneniu alebo majú v dosahu projektu domácu studňu na vlastné zásobovanie pitnou vodou, podali v nadväznosti na povolenie predmetného projektu žalobu proti spornému rozhodnutiu na vnútroštátny súd, ktorým je Bundesverwaltungsgericht (Spolkový správny súd, Nemecko). Uvedený súd je v rámci prejednania tejto žaloby povinný vykonať úplné preskúmanie zákonnosti uvedeného rozhodnutia.

33 V tejto súvislosti Bundesverwaltungsgericht uvádza, že pokiaľ ide o vodné útvary, pred udelením povolenia pre plán výstavby sa neuskutočnilo žiadne zdokumentované posúdenie zamerané na ochranu dotknutých vodných útvarov.

34 Je pravda, že povoľujúci orgán potvrdil, že v priebehu povoľovacieho konania bola vykonaná kontrola dotknutých vodných útvarov. Tento orgán však až v priebehu súdneho konania predložil 48-stranovú technickú štúdiu týkajúcu sa odvádzania vôd, ktorá opisuje dotknuté vodné útvary a vplyv projektu na ich kvalitatívne prvky (ďalej len „technická štúdia o odvádzaní vôd“). Z tohto dôvodu sa vnútroštátny súd domnieva, že verejnosť nebola v rámci povoľovacieho konania dostatočne informovaná o vplyvoch projektu na životné prostredie, a toto konanie je preto poznačené procesnou vadou.

35 V prejednávanej veci však podľa Bundesverwaltungsgericht táto procesná vada nemôže viesť k zrušeniu sporného rozhodnutia, keďže nemala vplyv na obsah tohto rozhodnutia. V tomto prípade sa podľa uplatniteľného nemeckého práva na takúto procesnú vadu môže individuálny žalobca odvolávať a takáto vada môže viesť k zrušeniu rozhodnutia o povolení projektu len vtedy, ak mu bola skutočne odňatá možnosť zúčastniť sa na rozhodovacom procese.

36 Vnútroštátny súd sa ďalej pýta, či je vylúčené, aby sa posúdenie z hľadiska zákazu zhoršenia stavu vodných útvarov dotknutých projektom uskutočnilo až po prijatí rozhodnutia o udelení povolenia. Domnieva sa, že smernica 2000/60 by mohla vyžadovať, aby sa toto posúdenie uskutočnilo časovo pred týmto okamihom, a to v rámci transparentného správneho konania. Z toho podľa neho vyplýva, že prijať potrebné kroky a vyhotoviť požadovanú dokumentáciu nemajú súdy v rámci sporového konania, ale príslušné správne orgány.

37 Ak by sa mal prijať tento výklad smernice 2000/60, vnútroštátny súd sa domnieva, že mu prináleží rozhodnúť, či je potrebné vo veci samej opätovne začať správne konanie, aby sa uskutočnila nová verejná konzultácia.

38 V rámci toho je podľa neho potrebné odpovedať na otázku, či dokumenty poskytnuté verejnosti podľa článku 6 smernice 2011/92 musia nevyhnutne obsahovať správu o dodržiavaní právnej úpravy týkajúcej sa kvality vody. Bundesverwaltungsgericht sa domnieva, že ak navrhovateľ vykoná posúdenie dodržania podmienok stanovených smernicou 2000/60, správa, ktorú predkladá povoľujúcemu orgánu, má byť považovaná za jednu z „hlavných správ“ v zmysle článku 6 ods. 3 písm. b) smernice 2011/92, a preto musí byť prístupná počas fázy verejnej konzultácie.

39 Podľa judikatúry Bundesverwaltungsgericht však nová účasť verejnosti nie je vždy nevyhnutná. V prejednávanej veci bola totiž technická štúdia o odvádzaní vôd vypracovaná až po vyhlásení rozsudku z 1. júla 2015, Bund für Umwelt und Naturschutz Deutschland (C-461/13, EU:C:2015:433), a teda po

fáze verejnej konzultácie. V tomto veľmi špecifickom prípade je podľa neho možné vynechať novú účasť verejnosti, ak jednotlivé dokumenty, verejne dostupné pred povolením projektu, spĺňajú dve podmienky. Tieto dokumenty musia jednak obsahovať v podstate rovnaké informácie ako správa, ktorá skúma vplyvy projektu na vodu z hľadiska kritérií stanovených smernicou 2000/60. Okrem toho je potrebné, aby tak dostupné dokumenty, ako aj uvedená správa viedli k rovnakým záverom.

40 Okrem toho sa vnútroštátny súd domnieva, že povinnosť zabrániť zhoršeniu stavu vodných útvarov sa týka tak povrchových, ako aj podzemných vôd, pričom úvahy, ktoré vyplývajú z rozsudku z 1. júla 2015, Bund für Umwelt und Naturschutz Deutschland (C-461/13, EU:C:2015:433), pokiaľ ide o povrchové vody, sú vo veľkej miere uplatniteľné na podzemné vody. Na určenie, či ide o zhoršenie chemického stavu útvaru podzemnej vody, však smernica 2000/60 rozlišuje len medzi „dobrým stavom“ a „nevyhovujúcim stavom“. Okrem toho v súlade s bodom 2.4.5 prílohy V tejto smernice sa miestne zistené zhoršenie môže zohľadniť len vtedy, ak ovplyvní dotknutý vodný útvar ako celok.

41 Vzhľadom na rozsudok z 1. júla 2015, Bund für Umwelt und Naturschutz Deutschland (C-461/13, EU:C:2015:433), sa vnútroštátny súd domnieva, že k zhoršeniu chemického stavu útvaru podzemnej vody dochádza v dvoch prípadoch: jednak ak pri aspoň jednom z kvalitatívnych prvkov podľa prílohy V smernice 2000/60 dochádza pre projekt k prekročeniu niektorého z uplatniteľných ukazovateľov, a jednak, keď sa ďalej zvýši koncentrácia znečisťujúcich látok, ktorá už prekračuje platnú limitnú hodnotu.

42 Pokiaľ ide o platné limitné hodnoty, Bundesverwaltungsgericht sa domnieva, že je potrebné odkázať na smernicu 2006/118, pričom však v prejednávanej veci nemožno konštatovať žiadne zhoršenie stavu útvarov podzemnej vody.

43 Vnútroštátny súd sa napokon domnieva, že z povinností zabrániť zhoršeniu stavu vodných útvarov a zlepšiť ich stav uvedených v článku 4 ods. 1 smernice 2000/60 nevyplýva, že všetci členovia verejnosti dotknutej projektom, ktorí tvrdia, že došlo k zásahu do ich práv, musia mať možnosť napadnúť rozhodnutie, ktoré porušuje uvedené povinnosti. Podľa uplatniteľného nemeckého práva je totiž žaloba individuálneho žalobcu prípustná len vtedy, ak sa tento žalobca odvoláva na porušenie ustanovení, ktoré sú aspoň sčasti zamerané na ochranu jeho vlastných práv.

44 Verejné orgány by podľa vnútroštátneho súdu mali rešpektovať tak povinnosť zabrániť zhoršeniu stavu vodných útvarov, ako aj povinnosť zlepšiť ich stav. V nemeckom práve však tieto povinnosti nezodpovedajú žiadnemu subjektívnemu právu priznanému jednotlivcom, ktorí by prípadne mohli byť dotknutí vplyvom projektu na vodu. Uvedené povinnosti stanovujú ciele hospodárenia s vodou a slúžia výlučne verejnému záujmu.

45 V tejto súvislosti z rozsudkov z 15. októbra 2015, Komisia/Nemecko (C-137/14, EU:C:2015:683); z 8. novembra 2016, Lesoochranárske zoskupenie VLK (C-243/15, EU:C:2016:838), a z 20. decembra 2017, Protect Natur-, Arten- und Landschaftsschutz Umweltorganisation (C-664/15, EU:C:2017:987), podľa vnútroštátneho súdu vyplýva, že stačí, aby možnosť nechať preveriť dodržiavanie právnej úpravy Únie v oblasti životného prostredia, ktorá slúži verejnému záujmu, mali združenia na ochranu životného prostredia. Takáto koncepcia práva na opravný prostriedok podľa neho zodpovedá koncepcii článku 11 ods. 1 smernice 2011/92 a článku 9 ods. 3 Aarhuského dohovoru.

46 Pritom z odôvodnení 24 a 37, ako aj z článku 1 prvej zarážky smernice 2000/60 podľa vnútroštátneho súdu vyplýva, že táto smernica chráni vodu nielen ako súčasť ekosystému, ale aj na účely zabezpečenia zásobovania obyvateľstva pitnou vodou. Preto je potrebné vychádzať z toho, že povinnosti, ktoré táto smernica stanovuje, prispievajú k ochrane ľudského zdravia. Podľa judikatúry Súdneho dvora (rozsudky z 25. júla 2008, Janecek, C-237/07, EU:C:2008:447; z 8. novembra 2016, Lesoochranárske zoskupenie VLK, C-243/15, EU:C:2016:838, a z 20. decembra 2017, Protect Natur-, Arten- und

Landschaftsschutz Umweltorganisation, C-664/15, EU:C:2017:987) osoby, ktorých zdravie je ohrozené porušením kogentných ustanovení smernice, musia mať možnosť sa na túto smernicu odvolávať pred príslušným vnútroštátnym súdom.

47 Vzhľadom na tieto úvahy podľa vnútroštátneho súdu nie je vylúčené, že žalobcovia vo veci samej, ktorí majú v dosahu projektu studňu na vlastné zásobovanie pitnou vodou, by sa mohli odvolávať na porušenie zákazu zhoršenia stavu vodných útvarov a povinnosti zlepšenia ich stavu, ktoré stanovuje smernica 2000/60, ak ich zdravie môže byť ohrozené z dôvodu nedodržania uvedených povinností.

48 Za týchto podmienok Bundesverwaltungsgericht (Spolkový správny súd) rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:

„1. Má sa článok 11 ods. 1 písm. b) [smernice 2011/92] vykladať v tom zmysle, že je s ním v súlade ustanovenie vnútroštátneho práva, podľa ktorého žalobca, ktorý nie je uznaným združením na ochranu životného prostredia, môže požadovať zrušenie rozhodnutia na základe procesných chýb iba vtedy, ak mu z dôvodu procesnej chyby bola odňatá zákonom stanovená možnosť účasti na rozhodovacom procese?

2. a) Má sa článok 4 ods. 1 písm. a) body i) až iii) [smernice 2000/60] vykladať v tom zmysle, že neobsahuje len hmotnoprávne kritériá posúdenia, ale tiež aj požiadavky týkajúce sa administratívneho povoľovacieho konania?
   b) V prípade, že odpoveď na otázku pod písmenom a) je kladná, musí sa účasť verejnosti podľa článku 6 smernice [2011/92] vždy nevyhnutne vzťahovať na dokumenty týkajúce sa uvedeného posudzovania právnych predpisov v oblasti vodného hospodárstva? Alebo je prípustné rozlišovať medzi dokumentmi podľa dátumu ich vyhotovenia a ich komplexnosti?

3. Má sa pojem ‚zhoršenie stavu útvaru podzemnej vody' podľa článku 4 ods. 1 písm. b) bodu i) [smernice 2000/60] vykladať v tom zmysle, že o zhoršenie chemického stavu útvaru podzemnej vody ide, ak v dôsledku projektu dôjde k prekročeniu prinajmenšom jednej environmentálnej normy kvality pre niektorý ukazovateľ, pričom bez ohľadu na to po tom, čo došlo k prekročeniu prahovej hodnoty pre niektorú znečisťujúcu látku, každé ďalšie (merateľné) zvýšenie koncentrácie predstavuje zhoršenie?

4. a) Má sa článok 4 [smernice 2000/60], s ohľadom na jej záväzný účinok (článok 288 ZFEÚ) a záruky účinnej právnej ochrany (článok 19 ZEÚ), vykladať v tom zmysle, že všetci zástupcovia verejnosti dotknutej projektom, ktorí namietajú porušenie svojich práv v dôsledku povolenia projektu, sú tiež oprávnení podať na súde žalobu proti porušovaniu zákazu zhoršenia kvality vody a povinnosti zlepšovania jej stavu, ako sú stanovené právnou úpravou v oblasti vodného hospodárstva?
   b) V prípade, že odpoveď na otázku pod písmenom a) je záporná, má sa článok 4 [smernice 2000/60] vykladať s ohľadom na jej účel v tom zmysle, že prinajmenšom žalobcovia, ktorí majú domáce studne na súkromné zásobovanie vodou nachádzajúce sa v blízkosti plánovaného trasovania cesty, sú oprávnení podať na súde žalobu proti porušovaniu zákazu zhoršenia stavu vody a povinnosti zlepšovania jej stavu, ako sú stanovené právnou úpravou v oblasti vodného hospodárstva?“

O prejudiciálnych otázkach

O prvej otázke

49 Svojou prvou otázkou sa vnútroštátny súd pýta, či sa má článok 11 ods. 1 písm. b) smernice 2011/92 vykladať v tom zmysle, že členským štátom umožňuje stanoviť, že návrh na zrušenie rozhodnutia o povolení projektu z dôvodu procesnej vady je prípustný len vtedy, ak predmetná vada zbavila žalobcu jeho práva na účasť na rozhodovacom procese v oblasti životného prostredia zaručeného článkom 6 tejto smernice.

50 Z návrhu na začatie prejudiciálneho konania vyplýva, že predmetný projekt, a to výstavba diaľničného úseku, bol pred vydaním povolenia predložený na posúdenie jeho vplyvov na životné prostredie. Konkrétne, tento projekt mohol mať osobitne z dôvodu odvádzania dažďových vôd vplyv na stav útvarov povrchovej a podzemnej vody nachádzajúcich sa v jeho dosahu. Pred prijatím sporného rozhodnutia však nebola verejnosti sprístupnená žiadna dokumentácia týkajúca sa vplyvov projektu na vody a dodržiavania povinností, ktoré osobitne vyplývajú z článku 4 smernice 2000/60. Podľa vnútroštátneho súdu preto povolenie predmetného projektu obsahuje procesnú vadu.

51 Z návrhu na začatie prejudiciálneho konania tiež vyplýva, že v priebehu konania o povolení predmetného projektu bola vykonaná kontrola dotknutých vodných útvarov, a to bez toho, aby bola zdokumentovaná. Technická štúdia o odvádzaní vôd, ktorá obsahuje údaje týkajúce sa preskúmania dodržania povinností vyplývajúcich z článku 4 ods. 1 smernice 2000/60, bola vypracovaná až po povolení projektu.

52 Okrem toho vnútroštátny súd zdôrazňuje, že predmetný projekt rešpektuje povinnosť zabrániť zhoršeniu stavu vodných útvarov, ktorá je stanovená v článku 4 ods. 1 smernice 2000/60. Vzhľadom na minimálny nárast miery chloridu, ktorý zostane pod uplatniteľnými limitnými hodnotami, tento projekt pravdepodobne nebude mať za následok zhoršenie kvality vôd. V dôsledku toho je podľa neho zjavné, že procesná vada, na ktorú sa odvolávajú žalobcovia vo veci samej, nemala vplyv na obsah sporného rozhodnutia.

53 Na prvú otázku položenú vnútroštátnym súdom je potrebné odpovedať práve s prihliadnutím na tento posledný uvedený predpoklad.

54 Je potrebné pripomenúť, že podľa článku 11 ods. 1 smernice 2011/92 členské štáty zaistia, aby v súlade s príslušným vnútroštátnym právnym systémom, „dotknutá verejnosť“, ktorá má dostatočný záujem na konaní, alebo ktorá tvrdí, že došlo k porušeniu práva v prípadoch, kde to právne predpisy členského štátu upravujúce správne konanie požadujú ako predbežnú podmienku, mala prístup k opravným prostriedkom s cieľom napadnúť zákonnosť akéhokoľvek rozhodnutia, úkonu alebo opomenutia, ktoré sú predmetom ustanovení tejto smernice, a to či už z vecnej alebo procesnej stránky.

55 Prípustnosť opravného prostriedku tak môže byť podmienená buď existenciou „dostatočného záujmu [na konaní]“, alebo existenciou „porušenia práva“ podľa toho, ktorú z týchto podmienok stanovuje vnútroštátna právna úprava (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 16. apríla 2015, Gruber, C-570/13, EU:C:2015:231, bod 33).

56 Článok 11 ods. 3 smernice 2011/92 stanovuje, že o tom, čo predstavuje dostatočný záujem na konaní a porušovanie práva, rozhodnú členské štáty v súlade s cieľom poskytnúť dotknutej verejnosti široký prístup k spravodlivosti.

57 V tejto súvislosti Súdny dvor rozhodol, že je prípustné, aby vnútroštátny zákonodarca obmedzil okruh práv, na ktorých porušenie sa môže odvolávať jednotlivec v rámci žaloby proti niektorému z rozhodnutí, úkonov alebo opomenutí podľa článku 10a smernice 85/337, teraz článku 11 smernice

2011/92, len na subjektívne práva, to znamená individuálne práva, ktoré môžu byť podľa vnútroštátneho práva kvalifikované ako verejné subjektívne práva (pozri v tomto zmysle rozsudky Bund für Umwelt und Naturschutz Deutschland, Landesverband Nordrhein-Westfalen, C-115/09, EU:C:2011:289, bod 45; zo 16. apríla 2015, Gruber, C-570/13, EU:C:2015:231, bod 40, a z 15. októbra 2015, Komisia/Nemecko, C-137/14, EU:C:2015:683, bod 33).

58 Súdny dvor tiež rozhodol, že ak procesná vada nemá dôsledky, ktoré by mohli ovplyvniť zmysel napadnutého rozhodnutia, nemožno vychádzať z toho, že takáto vada porušuje práva toho, kto sa na ňu odvoláva (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 7. novembra 2013, Gemeinde Altrip a i., C-72/12, EU:C:2013:712, bod 49).

59 Keďže článok 11 smernice 2011/92 ponecháva členským štátom značný rozhodovací priestor na určenie, čo predstavuje porušenie práva v zmysle tohto článku 11 ods. 1 písm. b), vnútroštátne právo môže stanoviť, že o takéto porušenie nejde v prípade, keď sa preukáže, že za okolností vo veci samej je možné, že napadnuté rozhodnutie by nebolo odlišné ani bez namietanej procesnej vady (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 7. novembra 2013, Gemeinde Altrip a i., C-72/12, EU:C:2013:712, body 50 a 51).

60 Vnútroštátna právna úprava, ktorá podmieňuje prípustnosť opravných prostriedkov jednotlivcov podmienkou, podľa ktorej musia namietať porušenie práva, a zároveň umožňuje jednotlivcom odvolávať sa na procesnú vadu ovplyvňujúcu účasť verejnosti na rozhodovacom procese, hoci táto vada nemala vplyv na obsah predmetného rozhodnutia, teda poskytuje možnosť opravného prostriedku aj v prípadoch, keď to článok 11 ods. 1 písm. b) smernice 2011/92 nevyžaduje.

61 Vnútroštátny zákonodarca preto môže podmieniť prípustnosť žaloby o neplatnosť rozhodnutia o povolení projektu založenej na procesnej vade, ktorá nemôže zmeniť obsah tohto rozhodnutia, tým, že skutočne došlo k odňatiu práva žalobcov zúčastniť sa na rozhodovacom procese.

62 Pre úplnosť je ešte potrebné uviesť, že ako sa zdôrazňuje v bode 90 druhej zarážke tohto rozsudku, ak sa v spise sprístupnenom verejnosti nenachádzajú údaje potrebné na posúdenie vplyvov projektu na vodu, verejnosti nie je umožnené účinne sa zúčastniť na rozhodovacom procese.

63 Vzhľadom na všetky predchádzajúce úvahy je na prvú položenú otázku potrebné odpovedať tak, že článok 11 ods. 1 písm. b) smernice 2011/92 sa má vykladať v tom zmysle, že členským štátom umožňuje stanoviť, že ak procesná vada, ktorou sa vyznačuje rozhodnutie o povolení projektu, nemohla ovplyvniť obsah tohto rozhodnutia, návrh na jeho zrušenie je prípustný len vtedy, ak predmetná vada zbavila žalobcu jeho práva na účasť na rozhodovacom procese v oblasti životného prostredia zaručeného článkom 6 tejto smernice.

O druhej otázke

64 Svojou druhou otázkou sa vnútroštátny súd pýta, či sa má článok 4 ods. 1 písm. a) smernice 2000/60 vykladať v tom zmysle, že bráni tomu, aby sa posúdenie dodržiavania povinností, ktoré toto ustanovenie stanovuje, mohlo uskutočniť až po povolení projektu.

65 Vnútroštátny súd sa prípadne ešte pýta, či sa má článok 6 smernice 2011/92 vykladať v tom zmysle, že informácie, ktoré majú byť sprístupnené verejnosti počas konania o povolení projektu, musia vždy zahŕňať dokumenty obsahujúce posúdenie tohto projektu vzhľadom na povinnosti stanovené smernicou 2000/60.

66 Pokiaľ ide o prvú časť druhej otázky, na úvod je potrebné uviesť, že otázky vnútroštátneho súdu sa týkajú nielen povinností stanovených v článku 4 ods. 1 písm. a) smernice 2000/60 pre povrchové vody, ale aj povinností stanovených v článku 4 ods. 1 písm. b) pre podzemné vody.

67 Podľa článku 1 písm. a) smernice 2000/60 je účelom tejto smernice stanoviť rámec ochrany vnútrozemských povrchových vôd, brakických vôd, pobrežných vôd a podzemných vôd, ktorý zabráni ich ďalšiemu zhoršovaniu, ochráni a zlepší stav vodných ekosystémov a suchozemských ekosystémov, ktoré sú priamo závislé od vodných ekosystémov.

68 V tejto súvislosti je potrebné pripomenúť, že článok 4 ods. 1 písm. a) smernice 2000/60 stanovuje dva síce odlišné, ale úzko súvisiace ciele. Na jednej strane podľa článku 4 ods. 1 písm. a) bodu i) členské štáty vykonávajú potrebné opatrenia na zabránenie zhoršeniu stavu všetkých útvarov povrchovej vody (povinnosť zabrániť zhoršeniu). Na druhej strane podľa tohto článku 4 ods. 1 písm. a) bodov ii) a iii) členské štáty budú chrániť, zlepšovať a obnovovať všetky útvary povrchovej vody s cieľom dosiahnuť „dobrý stav“ najneskôr do konca roku 2015 (povinnosť zlepšovať) (rozsudok z 1. júla 2015, Bund für Umwelt und Naturschutz Deutschland, C-461/13, EU:C:2015:433, bod 39).

69 Článok 4 ods. 1 písm. b) smernice 2000/60 stanovuje pre podzemné vody povinnosti, ktoré sú z veľkej časti zhodné s povinnosťami stanovenými pre povrchové vody. Jednak podľa článku 4 ods. 1 písm. b) bodu i) členské štáty zavedú potrebné opatrenia na zabránenie zhoršeniu stavu všetkých útvarov podzemnej vody (povinnosť zabrániť zhoršeniu). Okrem toho podľa tohto článku 4 ods. 1 písm. b) bodu ii) členské štáty budú chrániť, zlepšovať a obnovovať všetky útvary podzemnej vody s cieľom dosiahnuť „dobrý stav“ najneskôr do konca roku 2015 (povinnosť zlepšovať).

70 Preto, ako uviedol generálny advokát v bode 56 svojich návrhov, ciele smernice 2000/60 týkajúce sa povrchových a podzemných vôd sú podobné.

71 V tejto súvislosti je možné pripomenúť, že cieľom smernice 2000/60 je koordinovaným postupom dosiahnuť „dobrý stav“ všetkých povrchových a podzemných vôd v Európskej únii do roku 2015. Cieľom tak povinnosti zlepšiť stav vodných útvarov, ako aj povinnosti zabrániť zhoršeniu tohto stavu je dosiahnutie tohto kvalitatívneho cieľa (pozri v tomto zmysle rozsudok z 1. júla 2015, Bund für Umwelt und Naturschutz Deutschland, C-461/13, EU:C:2015:433, body 37, 38 a 41).

72 Okrem toho zo znenia, systematiky a účelu článku 4 smernice 2000/60 vyplýva, že podobne ako povinnosti stanovené v článku 4 ods. 1 písm. a) týkajúce sa povrchových vôd, ktoré, ako uviedol Súdny dvor v rozsudku z 1. júla 2015, Bund für Umwelt und Naturschutz Deutschland (C-461/13, EU:C:2015:433, bod 43), majú záväzný charakter, takúto povahu majú aj povinnosti stanovené v článku 4 ods. 1 písm. b) pre podzemné vody.

73 Z toho vyplýva, že článok 4 ods. 1 smernice 2000/60 sa neobmedzuje len na jednoduché vyhlásenie cieľov plánovaného riadenia podľa istého formulovaného programu, ale že hneď ako dôjde k stanoveniu ekologického stavu dotknutého vodného útvaru, toto ustanovenie vyvoláva záväzné účinky, a to v každej fáze postupu stanoveného v tejto smernici.

74 Článok 4 smernice 2000/60 neobsahuje len povinnosti dlhodobého plánovania stanovené v plánoch manažmentu a programových opatreniach, ale týka sa aj osobitných projektov, na ktoré sa rovnako vzťahuje zákaz zhoršenia stavu vodných útvarov. Členský štát je preto povinný odmietnuť povoliť projekt, ak tento projekt môže zhoršiť stav dotknutého vodného útvaru alebo ohroziť dosiahnutie „dobrého stavu“ útvarov povrchovej alebo podzemnej vody, s výhradou výnimiek rovnako stanovených v tomto článku 4 (pozri v tomto zmysle rozsudok z 1. júla 2015, Bund für Umwelt und Naturschutz Deutschland, C-461/13, EU:C:2015:433, body 47, 48, 50).

75 Konkrétnejšie, ako už Súdny dvor rozhodol, ak projekt môže mať negatívne účinky na vodu, možno ho povoliť len vtedy, ak sú splnené podmienky stanovené v článku 4 ods. 7 písm. a) až d) tejto smernice. Vnútroštátnym orgánom, ktoré sú príslušné rozhodnúť o povolení projektu, prislúcha overiť, či sú tieto podmienky splnené pred vydaním takéhoto povolenia, bez toho, aby tým bolo dotknuté prípadné súdne preskúmanie (pozri v tomto zmysle rozsudok z 1. júna 2017, Folk, C-529/15, EU:C:2017:419, body 36 a 39).

76 Z vyššie uvedeného vyplýva, že v priebehu konania o povolení projektu, a teda pred prijatím rozhodnutia, sú príslušné orgány povinné podľa článku 4 smernice 2000/60 posúdiť, či tento projekt môže mať nepriaznivé účinky na vodu, ktoré by boli v rozpore s povinnosťou zabrániť zhoršeniu stavu útvarov povrchovej a podzemnej vody a povinnosťou zlepšovať tento stav. Toto ustanovenie teda bráni tomu, aby sa uvedené posúdenie uskutočnilo až po tomto okamihu.

77 Pokiaľ ide o druhú časť druhej otázky týkajúcu sa informácií, ktoré musia byť poskytnuté verejnosti pred povolením projektu, je potrebné pripomenúť, že článok 2 ods. 1 smernice 2011/92 ukladá, aby projekty, ktoré pravdepodobne budú mať podstatný vplyv na životné prostredie v zmysle článku 4 tejto smernice v spojení s jej prílohami I alebo II, podliehali posudzovaniu vplyvov na životné prostredie ešte pred udelením povolenia (rozsudok z 28. februára 2018, Comune di Castelbellino, C-117/17, EU:C:2018:129, bod 24).

78 Predbežná povaha takéhoto posudzovania je odôvodnená nutnosťou, aby v rozhodovacom procese príslušný orgán čo najskôr zohľadnil vplyvy každého procesu technického plánovania a rozhodovania na životné prostredie s cieľom, aby sa už od začiatku predišlo vzniku znečistenia alebo obťažovania skôr, než by sa dodatočne odstraňovali ich následky (rozsudok z 28. februára 2018, Comune di Castelbellino, C-117/17, EU:C:2018:129, bod 25).

79 Článok 3 smernice 2011/92 vymenúva faktory, ktoré sa musia zohľadniť pri posudzovaní vplyvov projektu na životné prostredie. V súlade s článkom 3 písm. b) je potrebné vhodným spôsobom identifikovať, opísať a posúdiť priame a nepriame vplyvy projektu na pôdu, vodu, vzduch, podnebie a krajinu.

80 Medzi informáciami, ktoré navrhovateľ musí v každom prípade poskytnúť rozhodujúcemu orgánu, sa v súlade s článkom 5 ods. 3 písm. b) a c) smernice 2011/92 nachádza opis predpokladaných opatrení na zabránenie alebo zníženie významných nepriaznivých vplyvov, a ak je to možné, na ich odstránenie, ako aj údaje potrebné na určenie a posúdenie hlavných vplyvov, ktoré projekt pravdepodobne bude mať na životné prostredie.

81 Preto vzhľadom na článok 3 písm. b) smernice 2011/92, ako aj vzhľadom na imperatívnu povahu overenia, ktoré sa má vykonať podľa smernice 2000/60, pripomenutú v bodoch 74 až 76 tohto rozsudku, a na význam, ktorý posledná uvedená smernica priznáva ochrane vôd, je potrebné konštatovať, že informácie uvedené v článku 5 ods. 3 písm. b) a c) smernice 2011/92 musia obsahovať údaje potrebné na posúdenie vplyvov projektu na stav dotknutých vodných útvarov, vzhľadom na kritériá a povinnosti stanovené osobitne v článku 4 ods. 1 smernice 2000/60.

82 Okrem toho z článku 5 ods. 1 smernice 2011/92 vyplýva, že členské štáty musia prijať potrebné opatrenia na zabezpečenie toho, aby navrhovateľ predložil vo vhodnej forme informácie uvedené v prílohe IV tejto smernice, pokiaľ sú tieto informácie relevantné pre posúdenie vplyvov daného projektu, a v rozsahu, v akom ho možno rozumne požadovať od súkromného subjektu. V súlade s bodom 4 tejto prílohy tieto informácie obsahujú opis priamych, nepriamych, sekundárnych, kumulatívnych, krátkodobých, strednodobých a dlhodobých, trvalých a dočasných, pozitívnych a negatívnych vplyvov projektu, ktoré vyplývajú okrem iného z využívania prírodných zdrojov a emisií znečisťujúcich látok.

83 Všetky takto získané informácie musia byť v súlade s článkom 6 ods. 3 smernice 2011/92 v primeranom časovom rámci sprístupnené dotknutej verejnosti.

84 Vzhľadom na predchádzajúce úvahy je potrebné dospieť k záveru, že podľa smernice 2011/92 a najmä jej článkov 3, 5 a 6 musia informácie poskytnuté verejnosti na účely konzultácie pred povolením projektu obsahovať údaje potrebné na posúdenie vplyvov tohto projektu na vodu vzhľadom na kritériá a povinnosti stanovené osobitne v článku 4 ods. 1 smernice 2000/60.

85 Okrem toho, hoci z článkov 5 a 6 smernice 2011/92 nemožno vyvodiť, že údaje umožňujúce posúdiť vplyvy projektu na vodu musia byť nevyhnutne uvedené v jedinom dokumente, ako je správa alebo technická štúdia, dotknutá verejnosť musí mať, ako to vyžaduje článok 6 ods. 4 a 6 tejto smernice, skutočnú možnosť zúčastniť sa na rozhodovacom procese a riadne sa pripraviť na tento účel.

86 Preto je potrebné, aby jednotlivé časti spisu, ktorý bol sprístupnený verejnosti, umožňovali verejnosti získať presný pohľad na vplyv predmetného projektu na stav dotknutých vodných útvarov, aby dokázala overiť dodržanie povinností, ktoré vyplývajú osobitne z článku 4 smernice 2000/60. Z poskytnutých údajov musí najmä vyplývať, či vzhľadom na kritériá, ktoré stanovuje táto smernica, môže predmetný projekt viesť k zhoršeniu stavu vodného útvaru.

87 V každom prípade neúplný spis alebo údaje nekoherentne rozložené v množstve dokumentov neumožňujú dotknutej verejnosti účinne sa zúčastniť na rozhodovacom procese, a preto nespĺňajú požiadavky vyplývajúce z článku 6 smernice 2011/92.

88 Okrem toho v súlade s článkom 5 ods. 3 písm. e) tejto smernice prináleží navrhovateľovi, aby vypracoval „netechnický súhrn“ informácií uvedených v písmenách a) až d) tohto odseku 3, čo zahŕňa údaje potrebné na identifikáciu a posúdenie hlavných vplyvov, ktoré projekt pravdepodobne bude mať na životné prostredie. Aj tento súhrn musí byť podľa článku 6 ods. 3 písm. a) uvedenej smernice sprístupnený verejnosti.

89 V prejednávanej veci prislúcha vnútroštátnemu súdu overiť, či spis, ku ktorému mala verejnosť prístup pred povolením predmetného projektu, spĺňa všetky požiadavky, ktoré vyplývajú z článku 6 ods. 3 smernice 2011/92 v spojení s článkom 5 ods. 1 a 3 tejto smernice, ako sú spresnené v tomto rozsudku.

90 Vzhľadom na všetky predchádzajúce úvahy je potrebné odpovedať na druhú položenú otázku takto:

– článok 4 smernice 2000/60 sa má vykladať v tom zmysle, že bráni tomu, aby príslušný orgán uskutočnil posúdenie dodržiavania povinností, ktoré toto ustanovenie stanovuje, a medzi ktoré patrí povinnosť zabrániť zhoršeniu stavu útvarov tak povrchovej, ako aj podzemnej vody dotknutých projektom, až po povolení projektu, a

– článok 6 smernice 2011/92 sa má vykladať v tom zmysle, že informácie, ktoré majú byť sprístupnené verejnosti počas konania o povolení projektu, musia obsahovať údaje potrebné na posúdenie vplyvov tohto projektu na vodu vzhľadom na kritériá a povinnosti stanovené osobitne v článku 4 ods. 1 smernice 2000/60.

O tretej otázke

91 Svojou treťou otázkou sa vnútroštátny súd pýta, či sa má článok 4 ods. 1 písm. b) bod i) smernice 2000/60 vykladať v tom zmysle, že za zhoršenie chemického stavu útvaru podzemnej vody zapríčinené projektom je potrebné považovať prekročenie niektorého ukazovateľa aspoň jednej z environmentálnych noriem kvality. Chce tiež vedieť, či je za takéto zhoršenie potrebné považovať predvídateľné zvýšenie koncentrácie znečisťujúcej látky v prípade, že prahová hodnota pre túto látku je už prekročená.

92 Je potrebné pripomenúť, že Súdny dvor vo svojom rozsudku z 1. júla 2015, Bund für Umwelt und Naturschutz Deutschland (C-461/13, EU:C:2015:433, bod 70), rozhodol, že pojem „zhoršenie stavu“ útvaru povrchovej vody uvedený v článku 4 ods. 1 písm. a) bode i) smernice 2000/60 sa má vykladať v tom zmysle, že o zhoršenie ide vtedy, keď sa stav prinajmenšom jedného z kvalitatívnych prvkov podľa prílohy V tejto smernice zhorší o jednu triedu, a to aj v prípade, že toto zhoršenie

kvalitatívneho prvku nevedie k celkovo horšiemu zaradeniu útvaru povrchovej vody. Pokiaľ sa však dotknutý kvalitatívny prvok už nachádza v najnižšej triede, akékoľvek zhoršenie tohto prvku je „zhoršením stavu“ útvaru povrchovej vody v zmysle tohto ustanovenia.

93 Ako uviedol generálny advokát v bode 55 svojich návrhov, je pravda, že na rozdiel od útvarov povrchovej vody, v súvislosti s ktorými smernica 2000/60 stanovuje päť tried ekologického stavu, v prípade kvantitatívneho a chemického stavu útvarov podzemnej vody táto smernica rozlišuje len medzi dobrým a nevyhovujúcim stavom. Z článku 2 bodov 25 a 28 uvedenej smernice vyplýva, že táto klasifikácia sa vykonáva prostredníctvom tabuliek nachádzajúcich sa v bodoch 2.1.2 a 2.3.2 jej prílohy V.

94 Je však potrebné uviesť, že aj napriek týmto rozdielom v spôsobe určenia stavu vodných útvarov podľa toho, či ide o povrchové alebo podzemné vody, rozsah pojmu „zhoršenie stavu“ vôd sa riadi tými istými zásadami bez ohľadu na to, o aký typ vody ide.

95 V bodoch 68 až 72 tohto rozsudku bolo totiž uvedené, že tak ciele smernice 2000/60 pre povrchovú vodu a podzemnú vodu, ako aj povinnosti, ktoré pre tieto druhy vôd vyplývajú z článku 4 ods. 1 tejto smernice, sú z veľkej časti zhodné.

96 To platí osobitne pre povinnosť zabrániť zhoršeniu stavu vôd stanovenú v článku 4 ods. 1 písm. a) bode i) tejto smernice, pokiaľ ide o povrchové vody, a v článku 4 ods. 1 písm. b) bode i), pokiaľ ide o podzemné vody. Tieto dve ustanovenia neobsahujú odkaz na klasifikáciu stanovenú pre tieto druhy vody v prílohe V tej istej smernice, takže pojem „zhoršenie stavu“ vôd má všeobecnú pôsobnosť (pozri v tomto zmysle rozsudok z 1. júla 2015, Bund für Umwelt und Naturschutz Deutschland, C-461/13, EU:C:2015:433, bod 61).

97 Okrem toho Súdny dvor rozhodol, že ak by pre určenie, či došlo k zhoršeniu stavu, boli rozhodujúce triedy uvedené v prílohe V smernice 2000/60, po zaradení útvaru povrchovej vody do najnižšej triedy by už ďalšie zhoršenie jeho stavu nebolo z právneho hľadiska možné. Vzhľadom na samotný účel smernice 2000/60 si však vodné útvary, ktoré sú v zlom stave, v rámci vodného hospodárstva zasluhujú osobitnú pozornosť (pozri v tomto zmysle rozsudok z 1. júla 2015, Bund für Umwelt und Naturschutz Deutschland, C-461/13, EU:C:2015:433, bod 63).

98 Rovnaké odôvodnenie platí analogicky aj pre podzemné vody.

99 V tomto kontexte je potrebné zohľadniť aj článok 4 ods. 5 písm. c) smernice 2000/60, ktorý výslovne stanovuje zákaz akéhokoľvek ďalšieho zhoršovania v súvislosti s výrazne zmenenými vodnými útvarmi, pre ktoré členské štáty môžu pripustiť dosiahnutie menej prísnych environmentálnych cieľov (pozri v tomto zmysle rozsudok z 1. júla 2015, Bund für Umwelt und Naturschutz Deutschland, C-461/13, EU:C:2015:433, bod 64).

100 Vzhľadom na tieto skutočnosti je potrebné pojem „zhoršenie stavu“ vôd vykladať tak vo vzťahu ku kvalitatívnemu prvku, ako aj k látke. Povinnosť zabrániť zhoršeniu stavu vodného útvaru si teda zachová svoj potrebný účinok, ak bude zahŕňať akúkoľvek zmenu, ktorá by mohla narušiť dosiahnutie hlavného cieľa smernice 2000/60 (pozri v tomto zmysle rozsudok z 1. júla 2015, Bund für Umwelt und Naturschutz Deutschland, C-461/13, EU:C:2015:433, bod 66).

101 Pokiaľ ide ďalej o kritériá umožňujúce dospieť k záveru o zhoršení stavu vodného útvaru, je potrebné pripomenúť, že zo systematiky článku 4 smernice 2000/60, a najmä z jeho odsekov 6 a 7, vyplýva, že zhoršenia stavu vodného útvaru – hoci len prechodné – sú povolené iba za prísnych podmienok. Z toho vyplýva, že prahová hodnota, pri ktorej prekročení sa konštatuje porušenie povinnosti zabrániť zhoršeniu stavu vodného útvaru, musí byť čo najnižšia (pozri v tomto zmysle rozsudok z 1. júla 2015, Bund für Umwelt und Naturschutz Deutschland, C-461/13, EU:C:2015:433, bod 67).

102 Konkrétne vo vzťahu k preskúmaniu chemického stavu útvarov podzemnej vody, z bodu 2.3.1 prílohy V smernice 2000/60 vyplýva, že relevantnými ukazovateľmi sú vodivosť a koncentrácie znečisťujúcich látok. Tabuľka uvedená v bode 2.3.2 tejto prílohy stanovuje pre každý z týchto ukazovateľov kvalitatívne prvky, ktoré je potrebné zohľadniť pri určení, či je chemický stav vodného útvaru „dobrý“ alebo „nevyhovujúci“.

103 Pokiaľ ide jednak o koncentráciu znečisťujúcich látok, toto preskúmanie vychádza z troch kvalitatívnych prvkov. V prvom rade koncentrácie znečisťujúcich látok nemajú vykazovať žiadne vplyvy prieniku slanej vody alebo iných prienikov. V druhom rade tieto koncentrácie nemajú presahovať normy kvality platné podľa iných relevantných právnych predpisov v súlade s článkom 17 smernice 2000/60. V treťom a poslednom rade koncentrácie znečisťujúcich látok v podzemnej vode nemajú byť takej povahy, aby viedli k nesplneniu environmentálnych cieľov stanovených v článku 4 tejto smernice pre súvisiace povrchové vody, k významnému zhoršeniu ekologickej alebo chemickej kvality takýchto útvarov, ani k žiadnemu významnému poškodeniu suchozemských ekosystémov, priamo závislých na útvare podzemnej vody.

104 Pokiaľ ide ďalej o vodivosť, dôležité je len to, aby jej zmeny nenaznačovali prienik slanej vody alebo iné prieniky do útvaru podzemnej vody.

105 Keďže bod 2.3.2 prílohy V smernice 2000/60 odkazuje na normy kvality uplatniteľné na základe iných relevantných právnych predpisov v súlade s článkom 17 tejto smernice, je potrebné uviesť, že toto posledné uvedené ustanovenie stanovuje, že normotvorca Únie prijme osobitné opatrenia na prevenciu a reguláciu znečisťovania podzemnej vody, ktoré budú zahŕňať okrem iného kritériá pre hodnotenie dobrého chemického stavu podzemnej vody v súlade s bodom 2.2 prílohy II, ako aj bodmi 2.3.2 a 2.4.5 prílohy V tejto smernice. Na základe toho normotvorca Únie prijal smernicu 2006/118.

106 Článok 3 ods. 1 smernice 2006/118 stanovuje, že na účely hodnotenia chemického stavu útvaru podzemnej vody členské štáty používajú jednak normy kvality podzemných vôd uvedené v prílohe I tejto smernice, a jednak prahové hodnoty, ktoré členské štáty určia v súlade s prílohou II rovnakej smernice, a to okrem iného pre znečisťujúce látky, ktoré boli na území členského štátu identifikované ako faktor prispievajúci k charakterizácii útvarov podzemnej vody ako rizikových.

107 V dôsledku toho tieto normy kvality a prahové hodnoty predstavujú kvalitatívny prvok v zmysle bodu 2.3.2 prílohy V smernice 2000/60, ktorý umožňuje posúdiť jeden z ukazovateľov, ktoré sú rozhodujúce pre kvalifikáciu stavu útvaru podzemnej vody, a to koncentrácie znečisťujúcich látok.

108 Keďže, ako bolo pripomenuté v bode 100 tohto rozsudku, pojem „zhoršenie stavu“ vôd je potrebné vykladať vo vzťahu ku kvalitatívnemu prvku alebo k látke, pričom ako vyplýva z bodu 101 tohto rozsudku, prahová hodnota, pri ktorej prekročení sa konštatuje porušenie povinnosti zabrániť zhoršeniu stavu vodného útvaru, musí byť čo najnižšia, je potrebné konštatovať, že nedodržanie niektorého z kvalitatívnych prvkov uvedených v bode 2.3.2 prílohy V smernice 2000/60 predstavuje zhoršenie chemického stavu dotknutého útvaru podzemnej vody.

109 Konkrétne, prekročenie čo len jedinej z noriem kvality alebo prahových hodnôt v rámci útvaru podzemnej vody v zmysle článku 3 ods. 1 smernice 2006/118 je potrebné kvalifikovať ako porušenie povinnosti zabrániť zhoršeniu stavu útvaru podzemnej vody.

110 Okrem toho z rovnakých dôvodov, ako sú uvedené v bode 108 tohto rozsudku, a osobitne vzhľadom na úvahy pripomenuté v bode 97 tohto rozsudku, zhoršenie stavu predstavuje aj každé následné zvýšenie koncentrácie znečisťujúcej látky, ktoré už vzhľadom na článok 3 ods. 1 smernice 2006/118 prekračuje normu kvality životného prostredia alebo prahovú hodnotu stanovenú členským štátom.

111 S cieľom odpovedať na otázky vnútroštátneho súdu týkajúce sa zohľadnenia lokálne zistených zmien koncentrácie znečisťujúcich látok, aby bolo možné overiť, či došlo k zhoršeniu chemického stavu vodného útvaru, je potrebné uviesť, že bod 2.4 prílohy V smernice 2000/60 stanovuje hlavné kritériá pre monitorovanie chemického stavu podzemných vôd. V bode 2.4.5 tejto prílohy, ktorý výslovne uviedol vnútroštátny súd, sa nachádzajú požiadavky týkajúce sa interpretácie a prezentácie.

112 Hoci toto posledné uvedené ustanovenie nepochybne stanovuje, že vyhodnotenie chemického stavu útvaru podzemnej vody ako „dobrého“ alebo „nevyhovujúceho“ sa musí vykonať zhrnutím výsledkov jednotlivých monitorovacích miest vodného útvaru, nevyplýva z toho, že na účely konštatovania zhoršenia tohto stavu musí byť ovplyvnený celý útvar podzemnej vody.

113 Konkrétne z úlohy a významu každého monitorovacieho miesta v systéme monitorovania kvality podzemných vôd zavedeného smernicou 2000/60, a to osobitne v bode 2.4 prílohy V, vyplýva, že nedodržanie kvalitatívneho prvku v jedinom monitorovacom bode stačí na konštatovanie prítomnosti zhoršenia stavu útvaru podzemnej vody v zmysle článku 4 ods. 1 tejto smernice.

114 V súlade s bodom 2.4 prílohy V uvedenej smernice totiž umiestnenie monitorovacích miest musí poskytovať ucelený a súhrnný obraz chemického stavu podzemných vôd každého správneho územia povodia. Na tento účel sú v tomto ustanovení stanovené rôzne kritériá pre výber monitorovacích miest, ktoré musia, ako potvrdzuje článok 4 ods. 3 smernice 2006/118, poskytovať reprezentatívne údaje z monitorovania.

115 Nedodržanie kvalitatívneho prvku na jedinom monitorovacom bode teda v zmysle článku 4 ods. 1 písm. b) bodu i) smernice 2000/60 naznačuje existenciu zhoršenia chemického stavu prinajmenšom významnej časti útvaru podzemnej vody.

116 Okrem toho nepochybne nie je vylúčené, že napriek prekročeniu normy kvality podzemných vôd alebo prahovej hodnoty na jednom alebo viacerých monitorovacích bodoch sa útvar podzemnej vody bude považovať za útvar podzemnej vody s dobrým chemickým stavom podľa článku 4 ods. 2 písm. c) smernice 2006/118. V takom prípade však článok 4 ods. 5 tejto smernice vyžaduje, aby členské štáty v súlade s článkom 11 smernice 2000/60 prijali pre časť útvaru podzemnej vody, ktorej sa týka toto prekročenie, opatrenia potrebné na ochranu vodných ekosystémov, suchozemských ekosystémov a ľudskej spotreby podzemných vôd.

117 Opatrenia podľa článku 11 smernice 2000/60 zahŕňajú vypracovanie programov na dosiahnutie cieľov stanovených v článku 4 tejto smernice.

118 Ak teda dôjde k nedodržaniu kvalitatívneho prvku na jedinom monitorovacom bode útvaru podzemnej vody, je potrebné konštatovať zhoršenie chemického stavu tohto útvaru v zmysle článku 4 ods. 1 písm. b) bodu i) smernice 2000/60.

119 Vzhľadom na všetky predchádzajúce úvahy je na tretiu položenú otázku potrebné odpovedať tak, že článok 4 ods. 1 písm. b) bod i) smernice 2000/60 sa má vykladať v tom zmysle, že za zhoršenie chemického stavu útvaru podzemnej vody zapríčinené projektom je potrebné považovať jednak prekročenie aspoň jednej z noriem kvality alebo prahových hodnôt v zmysle článku 3 ods. 1 smernice 2006/118 a jednak predvídateľné zvýšenie koncentrácie znečisťujúcej látky v prípade, že prahová hodnota pre túto látku je už prekročená. Hodnoty namerané na každom monitorovacom bode sa musia zohľadniť individuálne.

O štvrtej otázke

120 Svojou štvrtou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa má článok 4 ods. 1 smernice 2000/60 v spojení s článkom 19 ZEÚ a článkom 288 ZFEÚ vykladať v tom zmysle, že zástupcovia verejnosti dotknutej projektom musia mať možnosť namietať pred príslušnými vnútroštátnymi súdmi porušenie povinností zabrániť zhoršeniu stavu vodných útvarov a zlepšiť ich stav.

121 V tejto súvislosti je potrebné pripomenúť, že podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora by bolo nezlučiteľné so záväzným účinkom, ktorý smernici priznáva článok 288 ZFEÚ, ak by sa zásadne vylúčilo, aby sa dotknuté osoby mohli odvolávať na povinnosti uložené smernicou (rozsudok z 3. októbra 2019, Wasserleitungsverband Nördliches Burgenland a i., C-197/18, EU:C:2019:824, bod 30, ako aj citovaná judikatúra).

122 Najmä v prípadoch, v ktorých normotvorca Únie ukladá členským štátom prostredníctvom smernice povinnosť prijať určité správanie, by bol potrebný účinok takéhoto aktu oslabený, ak by sa osoby podliehajúce súdnej právomoci nemohli naňho odvolávať pred vnútroštátnym súdom a vnútroštátne súdy by ho nemohli vziať do úvahy ako časť práva Únie na účely preskúmania, či vnútroštátny zákonodarca v rámci jemu vyhradeného oprávnenia voľby formy a prostriedkov vykonania tohto aktu neprekročil medze voľnej úvahy určenej týmto aktom (rozsudok z 3. októbra 2019, Wasserleitungsverband Nördliches Burgenland a i., C-197/18, EU:C:2019:824, bod 31, ako aj citovaná judikatúra).

123 Súdny dvor z toho vyvodil, že prinajmenšom fyzické alebo právnické osoby, ktorých sa priamo dotýka porušenie ustanovení smernice v oblasti životného prostredia, musia mať možnosť domáhať sa na príslušných orgánoch, prípadne aj prostredníctvom žaloby na súde, dodržiavania príslušných povinností (pozri v tomto zmysle rozsudok z 3. októbra 2019, Wasserleitungsverband Nördliches Burgenland a i., C-197/18, EU:C:2019:824, bod 32).

124 V tejto súvislosti vnútroštátny súd uvádza, že niektorí žalobcovia vo veci samej v rámci svojej žaloby vychádzajú z toho, že predmetný projekt môže zhoršiť stav útvaru podzemnej vody, ktorý zásobuje ich studne na vlastné zásobovanie pitnou vodou. Na druhej strane ani informácie uvedené v návrhu na začatie prejudiciálneho konania, ani pripomienky predložené Súdnemu dvoru neumožňujú preukázať relevantnosť útvarov povrchových vôd, ktoré by mohli byť tiež ovplyvnené predmetným projektom, pre žalobcov vo veci samej. Za týchto podmienok sa nezdá, že by žalobcovia vo veci samej mohli byť dotknutí prípadným porušením povinností vyplývajúcich z článku 4 ods. 1 písm. a) smernice 2000/60, takže preskúmanie Súdnym dvorom sa bude týkať len článku 4 ods. 1 písm. b) týkajúceho sa podzemných vôd.

125 Na účely určenia, či sú osoby, akými sú žalobcovia vo veci samej, priamo dotknuté porušením povinností stanovených v článku 4 ods. 1 písm. b) smernice 2000/60, je potrebné preskúmať účel, ako aj obsah uvedeného ustanovenia, ktorého správne uplatnenie sa požaduje pred vnútroštátnym súdom (pozri v tomto zmysle rozsudok z 3. októbra 2019, Wasserleitungsverband Nördliches Burgenland a i., C-197/18, EU:C:2019:824, bod 35).

126 V tejto súvislosti z bodu 71 tohto rozsudku vyplýva, že cieľom smernice 2000/60 je dosiahnuť koordinovaným postupom „dobrý stav“ všetkých povrchových a podzemných vôd v Únii do roku 2015. Účelom tak povinnosti zlepšiť stav vodných útvarov, ako aj povinnosti zabrániť zhoršeniu tohto stavu je dosiahnutie tohto kvalitatívneho cieľa.

127 Ako vyplýva z článku 1 druhého odseku prvej zarážky smernice 2000/60, tento cieľ prispieva, pokiaľ ide konkrétne o podzemné vody, k zabezpečeniu dostatočných zásob kvalitnej povrchovej a podzemnej vode, aká je potrebná pre trvalo udržateľné, vyvážené a spravodlivé využívanie vody,

128 Preto je potrebné konštatovať, že smernica 2000/60 svojím účelom a povinnosťami stanovenými v jej článku 4 ods. 1 písm. b) pre jeho dosiahnutie sleduje aj špecifický cieľ ochrany podzemnej vody ako zdroja na ľudskú spotrebu.

129 Tento výklad cieľov smernice 2000/60 potvrdzuje aj jej článok 1 prvý odsek písm. d) a článok 1 druhý odsek druhá zarážka s prihliadnutím na jej článok 2 bod 33.

130 Z článku 1 prvého odseku písm. d) a článku 1 druhého odseku druhej zarážky vyplýva, že právny rámec stanovený touto smernicou je zameraný na dosiahnutie postupného citeľného zníženia znečistenia podzemných vôd a na zabránenie zhoršovania ich znečistenia. Podľa článku 2 bodu 33 k znečisťovaniu vôd dochádza tým, že sa do vôd zavádzajú akékoľvek látky, ktoré by mohli byť škodlivé pre ľudské zdravie alebo kvalitu vodných ekosystémov, čo má za následok narušenie hodnôt životného prostredia, a konkrétnejšie vôd a ich oprávneného využívania.

131 Z článku 1 prvého odseku písm. d) a článku 1 druhého odseku druhej zarážky smernice 2000/60 v spojení s jej článkom 2 bodom 33 teda vyplýva, že cieľom zníženia a prevencie znečisťovania je okrem iného umožniť oprávnené využívanie podzemných vôd.

132 Osoba, ktorá je oprávnená odoberať a využívať podzemné vody, uskutočňuje takéto oprávnené využívanie. Je preto priamo dotknutá porušením povinností zlepšiť stav útvarov podzemnej vody a zabrániť zhoršeniu tohto stavu vo vzťahu k útvarom podzemnej vody, ktoré zásobujú jej vodný zdroj, pričom toto porušenie jej môže brániť vo využívaní týchto vôd (pozri analogicky rozsudok z 3. októbra 2019, Wasserleitungsverband Nördliches Burgenland a i., C-197/18, EU:C:2019:824, body 40 a 42).

133 Pokiaľ ide o rozmanitosť využití podzemných vôd uvedených v článku 1 druhom odseku prvej zarážke, ako aj v článku 2 bode 33 smernice 2000/60, skutočnosť, že prekročenie len jednej z noriem kvality alebo prahových hodnôt v zmysle článku 3 ods. 1 smernice 2006/118 neznamená samo osebe ohrozenie zdravia osôb, ktoré chcú podať opravný prostriedok, nemôže spochybniť tento záver (pozri analogicky rozsudok z 3. októbra 2019, Wasserleitungsverband Nördliches Burgenland a i., C-197/18, EU:C:2019:824, bod 41).

134 Keďže žalobcovia vo veci samej legálne využívajú predmetnú podzemnú vodu, sú priamo dotknutí porušením týchto povinností.

135 Vzhľadom na všetky predchádzajúce úvahy je na štvrtú položenú otázku potrebné odpovedať tak, že článok 1 prvý odsek písm. b) a článok 1 druhý odsek prvá zarážka, ako aj článok 4 ods. 1 písm. b) smernice 2000/60 v spojení s článkom 19 ZEÚ a článkom 288 ZFEÚ sa majú vykladať v tom zmysle, že zástupcovia verejnosti dotknutej projektom musia mať možnosť namietať pred príslušnými vnútroštátnymi súdmi porušenie povinností zabrániť zhoršeniu stavu vodných útvarov a zlepšiť ich stav, ak sa ich toto porušenie priamo týka.

O trovách

136 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (prvá komora) rozhodol takto:

1. **Článok 11 ods. 1 písm. b) smernice Európskeho parlamentu a Rady 2011/92/EÚ z 13. decembra 2011 o posudzovaní vplyvov určitých verejných a súkromných projektov na životné prostredie sa má vykladať v tom zmysle, že členským štátom umožňuje stanoviť, že ak procesná vada, ktorou sa vyznačuje rozhodnutie o povolení projektu, nemohla ovplyvniť obsah tohto rozhodnutia, návrh na jeho zrušenie je prípustný len vtedy, ak predmetná vada zbavila žalobcu jeho práva na účasť na rozhodovacom procese v oblasti životného prostredia zaručeného článkom 6 tejto smernice.**

2. **Článok 4 smernice 2000/60/ES Európskeho parlamentu a Rady z 23. októbra 2000, ktorou sa stanovuje rámec pôsobnosti pre opatrenia spoločenstva v oblasti vodného hospodárstva, sa má vykladať v tom zmysle, že bráni tomu, aby príslušný orgán uskutočnil posúdenie dodržiavania povinností, ktoré toto ustanovenie stanovuje, a medzi ktoré patrí povinnosť zabrániť zhoršeniu stavu útvarov tak povrchovej, ako aj podzemnej vody dotknutých projektom, až po povolení projektu.**

   Článok 6 smernice 2011/92 sa má vykladať v tom zmysle, že informácie, ktoré majú byť sprístupnené verejnosti počas konania o povolení projektu, musia obsahovať údaje potrebné na posúdenie vplyvov tohto projektu na vodu vzhľadom na kritériá a povinnosti stanovené osobitne v článku 4 ods. 1 smernice 2000/60.

3. **Článok 4 ods. 1 písm. b) bod i) smernice 2000/60 sa má vykladať v tom zmysle, že za zhoršenie chemického stavu útvaru podzemnej vody zapríčinené projektom je potrebné považovať jednak prekročenie aspoň jednej z noriem kvality alebo prahových hodnôt v zmysle článku 3 ods. 1 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2006/118/ES z 12. decembra 2006 o ochrane podzemných vôd pred znečistením a zhoršením kvality a jednak predvídateľné zvýšenie koncentrácie znečisťujúcej látky v prípade, že prahová hodnota pre túto látku je už prekročená. Hodnoty namerané na každom monitorovacom bode sa musia zohľadniť individuálne.**

4. **Článok 1 prvý odsek písm. b) a článok 1 druhý odsek prvá zarážka, ako aj článok 4 ods. 1 písm. b) smernice 2000/60 v spojení s článkom 19 ZEÚ a článkom 288 ZFEÚ sa majú vykladať v tom zmysle, že zástupcovia verejnosti dotknutej projektom musia mať možnosť namietať pred príslušnými vnútroštátnymi súdmi porušenie povinností zabrániť zhoršeniu stavu vodných útvarov a zlepšiť ich stav, ak sa ich toto porušenie priamo týka.**

Podpisy